

Ústav
experimentální
medicíny AV ČR, v.v.i.

EU Centre of Excellence

Reportér Magazín, s. r. o.

Truhlářská 20
110 00 Praha 1

K rukám šéfredaktora

Žádost o uveřejnění odpovědi ve smyslu §10 zák. č. 46/2000 Sb., tiskový zákon

Vážený pane šéfredaktore,

Ústav experimentální medicíny AV ČR, v.v.i. se sídlem Vídeňská 1083, 142 20 Praha 4 – Krč, IČO: 68378041 (dále též „ÚEM“) tímto reaguje na článek s názvem „*Nehrajte si na hrdinku. Králičí válka mezi vědci*“, publikovaný dne 14. 2. 2021 na internetových stránkách časopisu Reportér (www.reportermagazin.cz) a následně dne 15. 2. 2021 v tištěné verzi.

Předmětný článek pojednává o individuálním pochybení autorů vědeckých publikací, vydaných v rámci výzkumné činnosti ÚEM.

Vzhledem k tomu, že článek (autor Jiří Štický) obsahuje řadu **nepravdivých, neúplných, nepřesných a zkreslujících** informací a současně tyto informace významným způsobem **poškozují dobrou pověst ÚEM**, uplatňuje ÚEM **právo na odpověď** ve smyslu § 10 zákona č. 46/2000 Sb., tiskový zákon.

Obecně autor článku ignoruje prokazatelná fakta a jako fakta jednostranně interpretuje ničím nepodložené domněnky a subjektivní pocity ať už své, popř. dalších zúčastněných osob a to přesto, že mu byly před zveřejněním článku na jeho žádost poskytnuty informace objektivní a podrobné. Zásah do dobré pověsti ÚEM spatřuje v jednotlivých níže uvedených nepravdivých tvrzeních, vyvolávajících dojem, že ze strany vedení ÚEM byla „ze msty“ odvolána konkrétní zaměstnankyně z funkce vedoucí a následně přinucena odejít, jakož i v tvrzeních, že ze strany vedoucích pracovníků ÚEM jsou ignorovány chyby v publikacích.

Ústav experimentální medicíny AV ČR, v.v.i. **trvá na zveřejnění následující odpovědi:**

Ústav experimentální medicíny AV ČR, v.v.i. považuje za nezbytné vyjádřit se k následujícím tvrzením, obsaženým v článku „*Nehrajte si na hrdinku. Králičí válka mezi vědci*“, publikovaném dne 14. 2. 2021 na internetových stránkách časopisu Reportér (www.reportermagazin.cz) a následně dne 15. 2. 2021 v tištěné verzi.

Vedoucí oddělení jednoho z ústavů Akademie věd ČR upozornila na nesrovnalosti v odborném článku, přitom se zjistilo, že podobné podivnosti se objevily v dalších člancích týchž autorů. Etická komise ústavu jí dala za pravdu, i když prý nelze říci, zda šlo o úmyslné falšování dat. Výsledek? Mimo jiné to, že ona vedoucí oddělení musela ústav opustit.

Odpověď ÚEM:

Jak vyplývá z dalšího obsahu článku, jedná se o PharmDr. Šárku Kubinovou, Ph.D.

Není pravdou, že PharmDr. Šárka Kubinová, Ph.D. musela ústav opustit. Dr. Kubinová podala dne 14. 12. 2020 výpověď z pracovního poměru bez uvedení důvodu (§ 50 odst. 3 zákoníku práce). **Není tedy pravdou ani to, že by odchod dr. Kubinové měl jakoukoli souvislost s výše uvedeným rozhodnutím etické komise.** Do 28. 2. 2021 je dr. Kubinová stále zaměstnankyní ÚEM.

ÚEM rozhodně žádné své zaměstnance k odchodu nenutí a postupuje striktně podle zákoníku práce.

Kubinová s kolegy přišla na to, že problematických publikací vědeckého tandemu Čejka & Čejková je víc. S kolegy jich objevila šest, otištěny byly v průběhu předchozích pěti let. Koncem června kvůli tomu sepsala Kubinová novou stížnost kvůli podezření ze sériového falšování vědecké práce. A zároveň podala již druhou stížnost na článek, který v létě 2019 zamítla a jenž neměl podle předchozího doporučení etické komise v takovém stavu a bez kontroly originálních dat v odborném časopise nikdy vyjít.

Odpověď ÚEM:

Jedná se o tvrzení neúplné a nepřesné. Podnět ze strany dr. Kubinové se týkal celkem 5 (pěti) publikací. Na základě šetření a kontroly všech publikovaných prací zmíněných autorů byla zjištěna šestá problematická publikace, která vznikla pod vedením dr. Kubinové. Dr. Kubinová byla taktéž spoluautorkou této publikace.

Následovala schůzka s tehdejším šéfem docentky Čejkové. Na setkání podle Kubinové údajně padlo, že si nemá publikací dál všímat, protože je „stejně nikdo nečte“.

Odpověď ÚEM:

Jedná se o tvrzení nepravdivé, resp. zkreslující. „Tehdejší šéf“ doc. Čejkové dr. Topinka při schůzce pouze vyjádřil obavy, zda se korigendem 5 let staré publikace bude někdo zabývat. **Je naprosto vyloučeno, že by případné chyby v publikacích byly ze strany ÚEM ignorovány.**

Začátkem loňského října napsaly o sérii pochybných publikací Ústavu experimentální medicíny a odvolání šéfy oddělení, která na ně poukázala, dva weby hojně navštěvované českou vědeckou komunitou. Olomouckými akademiky provozovaný Džurnál.cz a blog Jiná chemie, za nímž stojí anonymní insideři z Akademie věd. V obou člancích se autoři podivovali, jak je

**Ústav
experimentální
medicíny AV ČR, v.v.i.**

EU Centre of Excellence

možné, že s tím nejvýznamnější vědecká instituce v Česku nic neudělala, a proč byla šéfka oddělení, která na ně upozornila, odvolána. Čtyři dny poté napsala ředitelka ÚEM do odborných vědeckých časopisů žádosti o okamžité stažení zbývajících pěti zpochybněných článků.

Odpověď ÚEM:

Jedná se o tvrzení neúplné. K článku, zveřejněném na internetových stránkách www.dzurnal.cz, vydal ÚEM oficiální vyjádření dne 7. 10. 2020 (odkaz zde: <http://www.iem.cas.cz/dokumenty/oficialni-vyjadreni-uem-av-cr-k-etickemu-pochybeni/>).

Podle ředitelky Miroslavy Anděrové je ovšem „nekorektní“ dávat odvolání Šárky Kubinové a zrušení jejího oddělení do souvislosti s tím, že na pochybné práce upozornila. Zrušení oddělení podle ní vyplynulo z připomínek mezinárodního poradního sboru a následně z diskuse na jednání rady ústavu. Vedoucí prý Kubinovou opakovaně a neúspěšně žádala o novou strategii oddělení. Koncepční dokument, který Šárka Kubinová vypracovala, byl podle ředitelky odmítnut a z jednání rady vyšel návrh na zrušení oddělení, Členové ho prý potom schválili v tajném hlasování, oddělení tudíž zaniklo „zcela v souladu s platnými pravidly“.

Nyní již bývalá vedoucí i zaměstnankyně ústavu Kubinová i její bývalí kolegové ovšem události popisují jinak. Jako nečekanou věc – a v přímé souvislosti s tím, že Kubinová se stížnostmi na pochybné publikace pokračovala a obrátila se i na vedení Akademie věd.

Kubinová odkazuje i na zmíněná doporučení mezinárodního poradního sboru pocházející už z února 2019. V něm se rozhodně neříká, že by se její oddělení mělo zrušit, pouze se tam píše, že do budoucna, až doběhnou granty a spolupracující studenti dokončí své práce, se má soustředit na méně výzkumných témat. Mezinárodní poradci dokonce jako hlavní téma pro oddělení navrhli výzkum studené plazmy v biomedicíně, což je obor Šárky Kubinové.

Odpověď ÚEM:

Z posledního odstavce vyjma věty prvé není zcela zřejmé, zda se jedná o citaci názoru dr. Kubinové nebo zda autor článku předkládá fakta. **Pokud se má jednat o fakta, jsou tvrzení hrubě nepravdivá.** V doporučení Mezinárodního poradního sboru (MPS je oddělení dr. Kubinové hodnoceno mezi slabými stránkami ÚEM. Doslova se v něm píše: „Some departments have unfocussed programmes, largely overambitious and unrealistic“. (v překl. *Některá oddělení mají neorientované programy, příliš ambiciózní a nerealistické*), s odkazem mimo jiné na Odd. biomateriálů a biofyzikálních metod.

Poradní sbor dále uvedl: „Consider thinning and streamlining the Department of Biomaterials and Biophysical Methods. We recommend the new direction(s) that were funded recently (such as projects developing the use of low-temperature atmospheric pressure plasma for biomedical applications) to become the new main focus. The change can be made progressively as the grants relating to neuroregeneration/retinal grafts/mesenchymal stem

cell applications are finalised and the students finish their projects. The scientists associated with those projects can move to relevant Departments of Neuroregeneration and Department of Tissue Engineering.” (v překl: Zvažte zefektivnění výzkumu Odd. biomateriálů a biofyzikálních metod. Doporučujeme nové směry, které byly nedávno financovány, jako jsou projekty vyvíjející využití nízkoteplotní plazmy za atmosférického tlaku pro biomedicínské aplikace, aby se staly novým hlavním zaměřením. Změnu lze provést postupně, dle dotací, týkajících se aplikací neuroregenerace / štěpů sítnice / mezenchymálních kmenových buněk, s ponecháním možnosti dokončení probíhajících projektů. Vědci podílející se na těchto projektech se mohou přesunout do příslušných Oddělení neuroregenerace a Oddělení tkáňového inženýrství).

Výše uvedená doporučení MPS byla průběžně projednávána na Radě ÚEM, a to 28. 3. 2019; 30. 5. 2019; 28. 5. 2020 a 24. 9. 2020.

Dne 28. 5. 2020 byl předseda Rady ÚEM požádán o sestavení pracovní skupiny, která vypracuje návrh strategie ústavu na příštích pět let, do které mělo být zahrnuto i vědecké zaměření Oddělení biomateriálů a biofyzikálních metod. Jak je z uvedeného data patrné, případná změna organizační struktury byla řešena dříve, než došlo k podání podnětu dr. Kubinové (dne 29. 6. 2020).

Je tedy nepravdivé tvrzení, že otázka nové strategie ÚEM a s ní související změna organizační struktury byla „v přímé souvislosti s tím, že Kubinová se stížnostmi na pochybné publikace pokračovala a obrátila se i na vedení Akademie věd“.

Tolik pokud jde o požadavek na zveřejnění odpovědi.

Nad rámec výše uvedeného si dovoluujeme uvést následující.

Autor článku Štický, dává do souvislostí více skutečností, přičemž prezentuje ničím nepodložená fakta a domněnky, což v konečném důsledku poškozuje dobrou pověst ÚEM. Ačkoli si autor článku od ÚEM vyžádal odpovědi na své dotazy a tyto odpovědi mu byly prostřednictvím ředitelky ÚEM ve vyčerpávajícím rozsahu poskytnuty, postavil článek **naprosto nevyváženým způsobem a jednostranně, patrně zcela přesvědčen o pravdivosti informací, které obdržel od dr. Kubinové.** Konkrétní výčet nepravd, zkreslení a nepřesností vyplývá z textace odpovědi ÚEM výše.

S velkými rozpaky až s podivem poté přijímáme, že se redaktor Vašeho časopisu **odkazuje na blog jinachemie.blogspot.com** a prezentuje jej jako relevantní zdroj a hojně navštěvovaný vědecký web. K obsahu původního článku tohoto zdroje, stejně tak k obsahu související diskuze se nebudeme nijak více vyjadřovat. Jen podotýkáme, že zmíněný zdroj **nemá nic společného se seriózní žurnalistikou.** O tom vypovídá zejména anonymita autorů a příspěvů související diskuze, stejně tak kvalita obsahu jejich příspěvků. Přitom autor článku na odpovědi ÚEM nijak nereagoval, neměl ani žádné další doplňující dotazy. Přesto vyšel z informací dr. Kubinové a patrně i některých zaměstnanců ÚEM, bez potřebné autorizace.

**Ústav
experimentální
medicíny AV ČR, v.v.i.**

EU Centre of Excellence

Celou tuto záležitost považujeme za vykonstruovanou „mediální kauzu“ s cílem poškodit dobré jméno našeho ústavu, stejně tak vedení ÚEM.

ÚEM si je vědom vážného pochybení autorů problematických publikací, celou věc řádně prošetřil, pečlivě a nadále sleduje vývoj situace a čeká na stanovisko editorů.

K celé záležitosti přistupuje ÚEM zcela transparentně.

V Praze dne 22. 2. 2021

Ústav experimentální medicíny AV ČR, v.v.i.

Ing. Miroslava Anděrová, CSc. v. r., *ředitelka*